

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 12. december 2024

Forslag

til

Lov om ændring af børneloven, adoptionsloven, forældreansvarsloven og forskellige andre love

(Familiedannelse ved surrogataftaler, medfar som retlig forælder, forenkling af familiedannelse ved voksenadoption m.v.)

Social- og Boligministeriet

§ 1

I børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 7. august 2019, som ændret ved § 7 i lov nr. 962 af 26. juni 2020 og § 1 i lov nr. 227 af 15. februar 2022, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 1 a indsættes:

»Kapitel 1 b

Registrering af forældreskab i forbindelse med fødslen ved danske altruistiske surrogataftaler

§ 3 d. Fødes et barn af en surrogatmor som led i en dansk altruistisk surrogataftale, der er godkendt efter § 30 b, registrerer Familieretshuset i forbindelse med fødslen som forældre eller forælder til barnet dem eller den, der efter § 30 c anses som mor, far, medmor eller medfar til barnet. Ved en surrogatmor forstås en kvinde, der efter aftale føder et barn, som et par eller en enkelt person skal være forældre eller forælder til i stedet for surrogatmoren.

Stk. 2. Registrering efter stk. 1 er betinget af, at følgende fremlægges:

- Erklæring fra surrogatmoren om, at hun genbekræfter den danske altruistiske surrogataftale, og at hun i anledning af aftalen hverken har modtaget eller vil modtage vederlag, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Surrogatmorens eventuelle ægtefælle eller registrerede partner skal tiltræde erklæringen.
- Anmodning fra dem eller den, der efter § 30 c anses som mor, far, medmor eller medfar til barnet, om at blive registreret som forældre eller forælder til barnet i overensstemmelse med surrogataftalen og erklæring fra dem eller den om, at der i anledning af aftalen hverken

er eller vil blive ydet vederlag, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, til surrogatmoren.

- Erklæring fra surrogatmorens eventuelle ægtefælle, registrerede partner eller samlever om, at ægtefællen, den registrerede partner eller samleveren i anledning af aftalen hverken har modtaget eller vil modtage vederlag, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 3. Er barnet dødfødt, eller dør barnet, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan de eller den, der efter § 30 c anses som mor, far, medmor eller medfar til barnet, efter anmodning registreres som forældre eller forælder til barnet, hvis surrogatmoren skriftligt erklærer, at hun er indforstået med det.

Stk. 4. Der kan ikke ske registrering efter stk. 1 eller 3, hvis surrogataftalen er bortfaldet efter § 30 d.«

2. I § 6, stk. 2, 1. pkt., udgår »eller«, og efter »medmor,« indsættes: »eller er moderskab eller medfaderskab registreret efter kapitel 1 b,«.

3. I § 7, stk. 1, indsættes efter »registreret«: »efter kapitel 1 og 1 a, og er moderskab, faderskab, medmoderskab eller medfaderskab ikke registreret efter kapitel 1 b«.

4. I § 7, stk. 2, ændres »faderskab eller medmoderskab« til: »moderskab, faderskab, medmoderskab eller medfaderskab«.

5. Overskriften til kapitel 5 affattes således:

»Kapitel 5

Faderskab og medmoderskab ved assisteret reproduktion m.v. og retsstillingen for en mand, der har leveret sæd«.

6. Overskriften før § 27 ophæves.

7. I § 27 c ændres »sæddonor« til: »mand«, og »med hans sæd er blevet til ved assisteret reproduktion« ændres til: »er blevet til med hans sæd«.

8. Overskriften for § 30 ophæves, og i stedet indsættes:

»Kapitel 5 a
Moderskab«.

9. I § 30 indsættes efter »barnet«: », medmindre moderskab, faderskab, medmoderskab eller medfaderskab er fastslået efter kapitel 1 b, 5 b eller 5 c«.

10. Efter § 30 indsættes:

»Kapitel 5 b

Forældreskab ved danske altruistiske surrogataftaler

Godkendelse af en dansk altruistisk surrogataftale

§ 30 a. Ved en dansk altruistisk surrogataftale forstås en aftale, ifølge hvilken en surrogatmor bosat i Danmark uden at modtage vederlag, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, føder et barn, med henblik på at et tiltænkt forældrepar sammen skal være forældre til barnet i stedet for surrogatmoren eller at en tiltænkt eneforælder skal være forælder til barnet i stedet for surrogatmoren.

Stk. 2. En aftale efter stk. 1 skal godkendes af Familierets- huset, jf. § 30 b.

Stk. 3. Sager om moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab på grundlag af en dansk altruistisk surro- gataftale behandles efter reglerne i dette kapitel, kapitel 1 b, 6 a og 7, § 7, stk. 2, og §§ 32 a og 34 og regler udstedt i medfør af § 33.

§ 30 b. Familieretshuset godkender en dansk altruistisk surrogataftale efter § 30 a, når følgende betingelser er op- fyldt:

- 1) Surrogatmoren var ved indgåelsen af aftalen fyldt 25 år og bosat i Danmark, og hun havde født mindst ét barn. Endvidere var hun ved godkendelsen af aftalen ikke under værgemål efter værgemålslovens § 5, vær- gemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 eller samværgemål efter værge- målslovens § 7.
- 2) Surrogatmoren har hverken modtaget eller vil modtage vederlag, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjene- ste, som led i aftalen. Der er en formodning om, at surrogatmoren har modtaget eller vil modtage vederlag i strid med 1. pkt., hvis der ikke er en nær relation mellem surrogatmoren og de tiltænkte forældre eller den tiltænkte eneforælder.
- 3) Aftalen indeholder oplysninger om relationen mellem surrogatmoren og de tiltænkte forældre eller den til- tænkte eneforælder.
- 4) De tiltænkte forældre eller den tiltænkte eneforælder var fyldt 18 år ved indgåelsen af aftalen.

- 5) De tiltænkte forældre eller den tiltænkte eneforælder erklærer, at der vil være en genetisk forbindelse mellem barnet og mindst én tiltænkt forælder.
- 6) De tiltænkte forældre eller den tiltænkte eneforælder erklærer, at de hverken har udnyttet eller vil udnytte surrogatmorens eventuelle vanskelige situation.
- 7) Aftalen er indgået på en blanket, der er godkendt af Familieretshuset, og aftalen er underskrevet af surro- gatmoren og de tiltænkte forældre eller den tiltænkte eneforælder. Er surrogatmoren gift eller registreret partner, eller har hun en samlever, skal hendes ægtefæl- le, registrerede partner eller samlever også underskrive aftalen.

Stk. 2. En aftale efter stk. 1 kan ikke danne grundlag for etablering af moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab, hvis Familieretshuset har godkendt aftalen, efter at surrogatmoren blev gravid.

Fastlæggelse af forældreskab ved danske altruistiske surrogataftaler

§ 30 c. Moderskab, faderskab, medmoderskab og medfa- derskab som følge af en dansk altruistisk surrogataftale, der er godkendt efter § 30 b, fastlægges således:

- 1) Er aftalen indgået mellem en surrogatmor og et par bestående af en kvinde og en mand, anses sidstnævnte kvinde og manden som henholdsvis barnets mor og far.
- 2) Er aftalen indgået mellem en surrogatmor og et par bestående af to mænd, anses den mand, der er genetisk far til barnet, som barnets far og den anden mand som barnets medfar.
- 3) Er aftalen indgået mellem en surrogatmor og et par be- stående af to kvinder, anses den kvinde, der er genetisk mor til barnet, som barnets mor og den anden kvinde som barnets medmor.
- 4) Er aftalen indgået mellem surrogatmoren og en mand, anses manden som barnets far, hvis han er genetisk far til barnet.
- 5) Er aftalen indgået mellem en surrogatmor og en kvin- de, anses sidstnævnte kvinde som barnets mor, hvis hun er genetisk mor til barnet.

Bortfald af en dansk altruistisk surrogataftale

§ 30 d. En dansk altruistisk surrogataftale, der er god- kendt efter § 30 b, bortfalder i følgende situationer:

- 1) Surrogatmoren meddeler Familieretshuset, at hun for- tryder den danske altruistiske surrogataftale, jf. dog 2. pkt. Surrogatmorens adgang efter 1. pkt. til at fortry- de aftalen ophører, når moderskab, faderskab, medmo- derskab eller medfaderskab på grundlag af aftalen er registreret eller anerkendt eller der er truffet afgørelse herom.
- 2) Surrogatmoren har ikke inden 6 måneder efter fødslen genbekræftet aftalen i forbindelse med registrering af, anerkendelse af eller afgørelse om moderskab, fader- skab, medmoderskab og medfaderskab på grundlag af aftalen. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis surrogat- moren er død inden udløbet af fristen i 1. pkt.

- 3) Der er ikke inden for 2 år fra godkendelsen af aftalen anmodet om registrering af, anerkendelse af eller afgørelse om moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab på grundlag af aftalen, jf. dog 2. pkt. Familieretshuset forlænger fristen efter 1. pkt. med 1 år, hvis surrogatmoren er blevet gravid og hun inden udløbet af fristen efter 1. pkt. anmoder herom.
- 4) Faderskab eller medmoderskab til barnet er registreret efter §§ 2 eller 3 b.
- 5) En tiltænkt forælder fortryder den danske altruistiske surrogataftale og meddeler dette til surrogatmoren, den eventuelle anden tiltænkte forælder og Familieretshuset. En tiltænkt forælders adgang efter 1. pkt. til at fortryde aftalen ophører, når surrogatmoren er blevet gravid.
- 6) Betingelserne for at godkende aftalen efter § 30 b var ikke opfyldt.

Anerkendelse af og afgørelse om forældreskab ved danske altruistiske surrogataftaler

§ 30 e. Moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab som følge af en dansk altruistisk surrogataftale, der er godkendt efter § 30 b, kan efter barnets fødsel anerkendes. Anerkendelse efter 1. pkt. er betinget af, at de erklæringer og anmodninger, der fremgår af § 3 d, stk. 2, fremlægges, og at surrogataftalen ikke er bortfaldet efter § 30 d.

§ 30 f. Anerkendes moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab som følge af en dansk altruistisk surrogataftale, der er godkendt efter § 30 b, ikke efter § 30 e, træffer Familieretshuset afgørelse efter stk. 2 og 3.

Stk. 2. Familieretshuset træffer afgørelse om, at en kvinde er mor eller medmor, hvis hun efter § 30 b, jf. § 30 c, anses som mor eller medmor til barnet, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Familieretshuset træffer afgørelse om, at en mand er far eller medfar, hvis han efter § 30 b, jf. § 30 c, anses som far eller medfar til barnet, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Der kan ikke træffes afgørelse efter stk. 2 og 3 i følgende situationer:

- 1) Surrogatmoren har modtaget eller vil modtage vederlag som led i aftalen, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.
- 2) Den altruistiske surrogataftale er bortfaldet efter § 30 d.
- 3) Der er ikke en genetisk forbindelse mellem barnet og mindst én tiltænkt forælder, jf. § 30 b, stk. 1, nr. 4.

Stk. 5. Parterne i en sag efter stk. 2 og 3 er surrogatmoren og det tiltænkte forældrepar eller den tiltænkte eneforælder og disses dødsboer.

Ophævelse af forældreskab ved danske altruistiske surrogataftaler

§ 30 g. Familieretshuset kan i følgende situationer med virkning for fremtiden ophæve moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab, der er fastslået på grundlag af en dansk altruistisk surrogataftale, der er godkendt efter § 30 b:

- 1) Betingelserne for at godkende aftalen efter § 30 b var ikke opfyldt.
- 2) Aftalen var bortfaldet efter § 30 d.
- 3) Der blev begået fejl ved fastslåelsen af moderskabet, faderskabet, medmoderskabet eller medfaderskabet.

Stk. 2. Moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab ophæves ikke efter stk. 1, hvis en af parterne protesterer mod ophævelsen og denne part ikke havde kendskab til de omstændigheder, der kan begrunde ophævelsen.

Stk. 3. Ved vurderingen af, om moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab skal ophæves efter stk. 1, jf. stk. 2, skal der tages hensyn til barnets bedste.

Stk. 4. Ved ophævelse efter stk. 1 fastslås moderskab, faderskab eller medmoderskab til barnet efter kapitel 2, 3, og 5 a. Fastslåelse af moderskab, faderskab eller medmoderskab efter 1. pkt. har kun virkning for fremtiden.

Kapitel 5 c

Forældreskab ved udenlandske surrogataftaler

§ 30 h. Ved en udenlandsk surrogataftale forstås en aftale, ifølge hvilken en surrogatmor, der ved indgåelsen af surrogataftalen har og de seneste 6 måneder har haft bopæl i udlandet, føder et barn, med henblik på at et tiltænkt forældrepar sammen skal være forældre til barnet i stedet for surrogatmoren, eller at en tiltænkt eneforælder skal være forælder til barnet i stedet for surrogatmoren. Aftalen efter 1. pkt. skal være indgået, inden surrogatmoren blev gravid.

§ 30 i. Familieretshuset træffer afgørelse om moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab på grundlag af en udenlandsk surrogataftale, jf. § 30 h, når følgende fremlægges:

- 1) Dokumentation for, at der er en genetisk forbindelse mellem barnet og mindst én tiltænkt forælder.
- 2) Notarerklæring el.lign. udstedt i barnets fødeland, ifølge hvilken surrogatmoren efter barnets fødsel har bekræftet, at hun ønsker at overdrage forældreskabet og barnet til det tiltænkte forældrepar eller den tiltænkte eneforælder.
- 3) Surrogataftalen.
- 4) Fødselsattest el.lign. for barnet.

Stk. 2. Ved afgørelse efter stk. 1 skal Familieretshuset foretage en vurdering af barnets bedste baseret på en formodning om, at fastlæggelse af forældreskab i overensstemmelse med surrogataftalen vil være bedst for barnet.

Stk. 3. Moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab som følge af en afgørelse efter stk. 1 fastlægges efter § 30 c.

Stk. 4. Sager efter stk. 1 behandles efter reglerne i dette kapitel, kapitel 6 a og 7, §§ 32 a og 34 og regler udstedt i medfør af § 33.

Kapitel 5 d

Forbud mod formidling af surrogataftaler

§ 30 j. Der må ikke ydes eller modtages hjælp med henblik på at etablere forbindelse mellem en kvinde og en eller flere personer, med henblik på at denne eller disse personer

skal være forælder eller forældre til et barn, som kvinden føder. Annoncering må ikke foretages med henblik på at etablere en forbindelse som nævnt i 1. pkt.

Kapitel 5 e

Forbud mod handel med børn med henblik på opfostring

§ 30 k. Efter en graviditet er indtrådt, må barnet ikke overdrages mod betaling eller andet vederlag eller mod løfte om betaling eller andet vederlag, med henblik på at andre end barnets forældre opfostrer barnet.«

11. *Overskriften* til kapitel 6 affattes således:

»Kapitel 6

Aftale om udlevering af et barn, der er omfattet af en surrogataftale«.

12. I § 31 indsættes efter »ugyldig«: », medmindre moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab er fastslået efter kapitel 1 b, 5 b eller 5 c«.

13. I *overskriften* til kapitel 8 indsættes efter »bestemmelser«: »og straf«.

14. To steder i § 33, stk. 1, ændres »faderskab og medmoderskab« til: »moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab«.

15. I § 33, stk. 2, 1. pkt., ændres »faderskab og medmoderskab« til: »moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab«, og efter »27 b« indsættes: »og indgåelse af aftaler efter § 30 b«.

16. I § 34, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, ændres »faderskab, medmoderskab og moderskab« til: »moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab«.

17. Efter § 34 indsættes i *kapitel 8*:

»Straffebestemmelser

§ 35. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der overtræder § 30 j.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der forsætligt overtræder § 30 k.

Stk. 3. Der kan efter reglerne i straffelovens 5. kapitel pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter stk. 1 og 2 for overtrædelse af §§ 30 j og 30 k.«

§ 2

I adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 775 af 7. august 2019, som ændret ved § 4 i lov nr. 227 af 15. februar 2022, § 4 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og lov nr. 679 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* til kapitel 1 affattes således:

»Kapitel 1

Betingelser for adoption af personer, der ikke er fyldt 18 år«.

2. § 1, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Bevilling til adoption af en person, der ikke er fyldt 18 år, udfærdiges af Familieretshuset.«

3. § 5 a, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

4. I § 5 a indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Adoption efter stk. 1 og 2 kan meddeles i følgende situationer:

- 1) Adoptanten har på ansøgningstidspunktet et stabilt familieliv med sin ægtefælle eller samlever og dennes barn.
- 2) Adoptanten har på ansøgningstidspunktet et stabilt familieliv med sin ægtefælle eller samlever, og de havde sammen planlagt at blive forældre til barnet.
- 3) Betingelserne i nr. 1 og 2 om et stabilt familieliv er ikke opfyldt, men der foreligger særlige omstændigheder, og adoptionen vil være bedst for barnet.«

5. I § 15, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »meddeles«: », jf. dog stk. 2«.

6. I § 15 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Når adoptionen trods ydelse eller modtagelse af vederlag eller nogen anden form for modydelse kan antages at være bedst for barnet, finder stk. 1 ikke anvendelse, medmindre adoptionen er omfattet af Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, der af Danmark anvendes tilsvarende i forhold til stater, der ikke har tiltrådt konventionen.«

7. Efter § 15 a indsættes:

»Kapitel 1 a

Betingelser for adoption af personer, der er fyldt 18 år

§ 15 b. Familieretshuset må kun bevilge adoption af en person, der er fyldt 18 år, når den, der ønskes adopteret, og adoptanten er enige herom og adoptionen antages at være bedst for dem begge.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter også adoption af en nuværende eller tidligere ægtefælles eller samlevers barn, der er fyldt 18 år (stedbarnsadoption).

Stk. 3. §§ 3, 13 og 14 finder tilsvarende anvendelse ved adoption efter stk. 1 og 2.

§ 15 c. Social- og boligministeren fastsætter regler om betaling af gebyr ved indgivelse af ansøgning om adoption efter § 15 b, herunder om gebyrets størrelse.«

8. I § 16, stk. 2, ændres »§ 5 a« til: »§§ 5 a eller 15 b«.

9. I § 25 b, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »formand«: », en næstformand«, i 2. pkt. indsættes efter »højesteretsdommer«: », og næstformanden skal være jurist og ansat i Anke-

styrelsen«, og i 3. pkt. ændres »1 medlem, der har bestået juridisk kandidateksamen« til: »næstformanden«.

10. I § 25 b, stk. 2, indsættes som 4. pkt.:

»2. og 3. pkt. gælder ikke for næstformanden og dennes stedfortræder.«

11. I *overskriften* til kapitel 5 a udgår », surrogatmoderskab«.

12. *Overskriften* før § 33 og § 33 ophæves.

13. I § 34, stk. 1, nr. 2, ændres »§§ 31, 32 eller 33« til: »§§ 31 eller 32«.

§ 3

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1768 af 30. november 2020, som ændret ved lov nr. 2215 af 29. december 2020, § 6 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, § 3 i lov nr. 1794 af 28. december 2023 og § 4 i lov nr. 329 af 9. april 2024, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 a indsættes:

»§ 7 b. Ved registrering og anerkendelse af og afgørelse om moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab efter børnelovens kapitel 1 b, 5 b og 5 c har forældrene fælles forældremyndighed. Har barnet kun én forælder, har denne forældremyndigheden alene.«

2. I § 13, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »indehaver«: », medmindre aftalen trods ydelse af vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste kan antages at være bedst for barnet«.

§ 4

I lov om Familieretshuset, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 7. august 2019, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 227 af 15. februar 2022 og senest ved § 6 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) Registrering og anerkendelse af moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab efter §§ 3 d, 14 og 30 e i børneloven.«

2. I § 6, stk. 2, indsættes efter nr. 12 som nr. 13:

»13) Sager om forældreskab ved surrogataftaler efter kapitel 5 b og 5 c i børneloven.«

3. I § 27, stk. 1, nr. 3, ændres »§ 19« til: »§§ 19-20 a«.

4. To steder i § 35, stk. 2, og i § 37, stk. 1, nr. 1, ændres »faderskab og medmoderskab« til: »moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab«.

5. § 45, stk. 2-4, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Social- og boligministeren fastsætter nærmere regler om udvalget, herunder udvalgets forretningsorden og sammensætning.«

§ 5

I lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), jf. lovbekendtgørelse nr. 1078 af 11. august 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Endelig vedrører loven sager, hvor et barn ulovligt er ført fra Danmark til eller ulovligt tilbageholdes i en stat, som Danmark ikke samarbejder med efter de i § 2, stk. 1 og 2, nævnte konventioner eller Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn, jf. kapitel 5 a.«

2. I § 1, stk. 2, indsættes efter »16 år«: », jf. dog § 18 b«.

3. I § 2, stk. 2, indsættes efter »børnebortførelser«: »(Haagerbørnebortførelseskonventionen)«.

4. To steder i § 2, stk. 5, og i *overskriften* til kapitel 4, § 10, stk. 1, og § 21, stk. 1, 2. pkt., ændres »Haagerkonventionen« til: »Haagerbørnebortførelseskonventionen«.

5. I § 18 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Centralmyndigheden kan indgive anmodning til familieretten om fuldbyrdelse af en afgørelse eller et retsforlig om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1.«

6. I § 18 a indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. En udpegning efter stk. 1 gælder i 4 år, jf. dog stk. 3. Udpegningen bortfalder ved ophør af retten til at udøve advokatvirksomhed.

Stk. 3. Social- og boligministeren kan tilbagekalde en udpegning efter stk. 1, hvis advokaten væsentligt har tilsidesat sine pligter som advokat i sager om børnebortførelse eller der foreligger andre særlige grunde.«

7. Efter kapitel 5 indsættes:

»Kapitel 5 a

Børnebortførelse til stater, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med

§ 18 b. Når et barn ulovligt er ført fra Danmark til eller ulovligt tilbageholdes i en stat, som Danmark ikke samarbejder med efter de i § 1 og § 2, stk. 1 og 2, nævnte konventioner, modtager og formidler centralmyndigheden efter § 3, stk. 2, henvendelser om tilbagegivelse af barnet. 1. pkt. gælder ikke for børn, der er fyldt 18 år.«

8. I § 20 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ansøgning om retshjælp til udgifter, der er omfattet af stk. 1-4 eller § 20 b, skal indgives til Social- og Boligministeriet, inden 6 måneder efter at indehaveren af forældremyndigheden har fået meddelelse om, at centralmyndigheden har afsluttet sagen. Social- og Boligministeriet kan i særlige tilfælde behandle en ansøgning efter 1. pkt.,

selv om ansøgningen er indgivet efter udløbet af fristen i 1. pkt.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

9. I § 20 d indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* En udpegning efter stk. 1 gælder i 4 år, jf. dog stk.

3. Udpegningen bortfalder ved ophør af retten til at udøve advokatvirksomhed.

Stk. 3. Social- og boligministeren kan tilbagekalde en udpegning, hvis betingelserne i § 18 a, stk. 3, er opfyldt.«

§ 6

I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1074 af 9. august 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 25 a, *stk. 1*, affattes således:

»Social- og boligministeren fastsætter regler om betaling af gebyr ved indgivelse af ansøgning om navneændring, herunder om gebyrets størrelse, jf. dog stk. 2 og 3.«

2. § 25 a, *stk. 4*, ophæves.

§ 7

I lov om ægtefællers økonomiske forhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 774 af 7. august 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 962 af 26. juni 2020, foretages følgende ændring:

1. § 27, *stk. 4*, ophæves.

Justitsministeriet

§ 8

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024, som ændret ved § 5 i lov nr. 1146 af 10. december 2024, § 1 i lov nr. 1464 af 10. december 2024 og lov nr. 1465 af 10. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 19, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »faderskabssager« til: »sager om moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab«.

2. I § 448, *stk. 2*, § 449 c, *stk. 2*, § 449 d, *stk. 2*, § 454, *stk. 3*, og § 456 a ændres »faderskab og medmoderskab« til: »moderskab, faderskab, medmoderskab og medfaderskab«.

3. I § 448 b, *stk. 2*, indsættes som *4. pkt.*:

»Uanset 1.-3. pkt. indbringes en sag eller afgørelse om samvær eller om anden kontakt efter § 20 a i forældreansvarsloven for familieretten i den retskreds, hvor den, der ønsker samvær eller anden kontakt, har hjemting.«

4. I § 448 b, *stk. 3*, indsættes som *4. pkt.*:

»1.-3. pkt. finder ikke anvendelse for afgørelser truffet efter kapitel 5 b og 5 c i børneloven.«

5. I § 448 c indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* I forbindelse med familierettens behandling af en sag om tilbagegivelse af et barn efter § 10 i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser) kan familieretten efter anmodning fra en part træffe afgørelse om samvær eller anden kontakt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

6. I § 448 c, *stk. 3*, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

7. *Overskriften* til kapitel 42 a affattes således:

»Kapitel 42 a

Sager om forældreskab«.

8. I § 456 a indsættes som *stk. 2-6*:

»*Stk. 2.* I sager om forældreskab efter børnelovens kapitel 5 b og 5 c finder § 456 b, § 456 e, stk. 1, § 456 i, stk. 1 og 2, og § 456 k, stk. 3, ikke anvendelse. I stedet anvendes stk. 3-6.

Stk. 3. En sag efter stk. 2 kan indbringes for familieretten her i landet, hvis surrogatmoren, barnet, barnets far eller en tiltænkt forælder har bopæl her. 1. pkt. kan fraviges efter overenskomst med en fremmed stat.

Stk. 4. Parterne i en sag efter stk. 2 er surrogatmoren, barnets far og de tiltænkte forældre eller den tiltænkte eneforælder, jf. børnelovens §§ 30 a og 30 i, og dissens dødsboer.

Stk. 5. Parterne har pligt til at møde i retten og afgive forklaring. Reglerne i § 171, stk. 2, nr. 1, og §§ 177-180 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. En sag efter stk. 2 hævses, når moderskabet, faderskabet, medmoderskabet eller medfaderskabet er anerkendt, jf. børnelovens § 30 e, eller barnet er afgået ved døden, jf. dog børnelovens § 7, stk. 2.«

9. I § 456 n, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »faderskabet eller medmoderskabet« til »moderskabet, faderskabet, medmoderskabet eller medfaderskabet«.

10. I § 475 b, *stk. 4, 1. pkt.*, ændres »stk. 1« til: »stk. 3«.

Digitaliseringsministeriet

§ 9

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1010 af 23. juni 2023, som ændret ved § 14 i lov nr. 1546 af 12. december 2023, § 3 i lov nr. 1572 af 12. december 2023 og § 2 i lov nr. 1784 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I *bilag 1, nr. 7*, ændres »eller medmor og« til: », medmor eller medfar og«, og »mor og far eller medmor i feltet for« udgår.

Beskæftigelsesministeriet

§ 10

I barselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 25. september 2024, som ændret ved § 8 i lov nr. 630 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 6, ophæves 1.-3. pkt., og i stedet indsættes som 1. pkt.:

»I de første 10 uger efter modtagelsen af barnet har hver af adoptanterne ret til fravær i 6 uger.«

2. Efter § 8 indsættes før overskriften før § 9:

»Ret til fravær for forældre, hvor forældreskab er fastslået efter børnelovens kapitel 1 b, 5 b eller 5 c

§ 8 a. Forældre, der har fået fastslået forældreskab på grundlag af en surrogataftale efter børnelovens kapitel 1 b, 5 b eller 5 c, har i de første 10 uger efter barnets fødsel hver ret til fravær i 6 uger. Hver forælder har ret til at overdrage op til 4 uger af fraværsretten efter 1. pkt. til den anden forælder.

Stk. 2. Efter den 10. uge efter fødslen har hver forælder ret til fravær efter § 9, stk. 1, 1. pkt., og § 10. Retten til fravær efter 1. pkt. kan påbegyndes inden for de første 10 uger efter barnets fødsel.

Stk. 3. Retten efter stk. 1 og 2 gælder fra barnets fødsel, uanset om forældreskab først fastslås på et senere tidspunkt.

Stk. 4. En surrogatmor, der er socialt sikret i Danmark, har ret til fravær efter § 6 og § 7, stk. 1. I tilfælde, hvor surrogatmoren lider af en graviditetsbetinget sygdom, forlænges fraværsretten efter § 7, stk. 1, dog højst indtil 46 uger efter fødslen.

En adoptants ret til fravær i forbindelse med en stedbarnsadoption efter § 5 a i adoptionsloven

§ 8 b. En forælder, der har adopteret et barn efter § 5 a i adoptionsloven inden 1 år efter barnets fødsel, har ret til fravær i op til 32 uger efter § 9, stk. 1, 1. pkt., og § 10 inden for det første år efter barnets fødsel. Retten til fravær efter 1. pkt. kan påbegyndes inden for de første 10 uger efter barnets fødsel.

Stk. 2. Har forælderen adopteret barnet inden for de første 10 uger efter barnets fødsel, har forælderen desuden ret til op til 2 ugers fravær inden for de første 10 uger efter fødslen.«

3. I § 12, stk. 2, og § 23, stk. 1, indsættes efter »§ 8, stk. 6,«: »§ 8 a, stk. 1, § 8 b, stk. 2,«.

4. I § 13, stk. 1, 2. pkt., udgår »adoptanter og«.

5. § 14, stk. 2, 3. pkt., ophæves.

6. § 14 a, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»For adoptanter, som adopterer to eller flere børn født ved samme fødsel, er det en betingelse for ret til fravær efter

1. pkt., at børnene på tidspunktet for modtagelsen er under 1 år.«

7. I § 14 a, stk. 2 og 3, udgår »eller adoptant«.

8. I § 14 a, stk. 6, ophæves 1. og 2. pkt., og i stedet indsættes:

»Fraværet efter stk. 1 skal holdes inden 1 år efter fødslen eller modtagelsen af adoptivbørnene.«

9. I § 14 a, stk. 6, 3. pkt., der bliver 2. pkt., udgår »og 2.«

10. I § 15, stk. 5, ændres »§ 8« til: »§§ 8-8 b«, og »adoptanter« ændres til: »forældre«.

11. I § 20 ændres »7 a, 8« til: »7 a og 8, § 8 a, stk. 1 og 4, § 8 b, stk. 2, og §§«.

12. § 21, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Forældre med ret til fravær efter § 8, stk. 7, og § 8 a, stk. 2, har hver ret til barseldagpenge i 18 uger indtil 1 år efter barnets fødsel eller modtagelse, jf. dog §§ 21 a-21 c. En forælder med ret til fravær efter § 8 b, stk. 1, har ret til barseldagpenge i op til 9 uger indtil 1 år efter barnets fødsel, jf. dog § 21 a og § 21 c, stk. 2.«

13. I § 21 c ophæves stk. 2 og 3, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Hvis en forælder dør efter barnets fødsel eller modtagelse, har den efterlevende forælder ret til den afdøde forælders uudnyttede uger med fravær efter § 8, stk. 6, og § 8 a, stk. 1, og barseldagpenge efter stk. 1, § 20, § 21, stk. 1, § 21 b, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, og § 23, stk. 1 eller 2, medmindre den efterlevende forælder har ret til barseldagpenge efter § 21 b, stk. 1, 2. pkt.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

14. Efter § 21 c indsættes:

»§ 21 d. En forælder, der har ret til barseldagpenge efter § 20, § 21, stk. 1, og §§ 21 b og 21 c for fravær efter § 7, § 8, stk. 6, § 8 a, stk. 1, §§ 9, 13 og 14 og § 14 a, stk. 1, i mere end 52 uger efter børnenes fødsel eller modtagelse, kan få udbetalt barseldagpenge under fravær efter § 9 for det antal uger, forælderen har ret til ud over 52 uger, der holdes senest 16 måneder efter barnets fødsel eller modtagelse, jf. dog § 21, stk. 3.«

15. § 23 a, stk. 1, affattes således:

»Ved forælder forstås i denne lov en mor, far, medmor, adoptant eller en forælder, der har fået fastslået forældreskab på grundlag af en surrogataftale efter børnelovens kapitel 1 b, 5 b eller 5 c.«

16. I § 24 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan desuden fastsætte nærmere regler om administration af reglerne efter §§ 8 a og 8 b og regler om den dokumentation, forældrene skal fremlægge for at få ret til barseldagpenge efter §§ 20-21 c.«

17. I § 25 b, stk. 1, 1. pkt., og § 25 d, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »stk. 6, 1. pkt.«: »§ 8 a, stk. 1 og 4,«.

§ 11

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 25. juni 2024, som ændret ved § 3 i lov nr. 630 af 11. juni 2024 og lov nr. 633 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 13 stk. 9, ændres »og 8« til: », 8, 8 a og 8 b«, og »§ 21 c, stk. 1-4, § 23 b, stk. 1-3, og § 23 c, stk. 1 og 2« ændres til: »§ 21 c, stk. 1-3, § 21 d, § 23 b, stk. 1-3, og § 23 c, stk. 1 og 2«.

2. I § 69, stk. 5, § 69 k, stk. 5, § 73 d og § 75, stk. 6, ændres »og 8« til: », 8, 8 a og 8 b«, og »§ 21 c, stk. 1-4, § 23 b, stk. 1-3, og § 23 c, stk. 1 og 2« ændres til: »§ 21 c, stk. 1-3, § 21 d, § 23 b, stk. 1-3, og § 23 c, stk. 1 og 2«.

§ 12

I lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lovbekendtgørelse nr. 280 af 1. marts 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 62, stk. 2, ændres »særlig støtte efter kapitel 11 i lov om social service« til: »en støttende indsats eller anbringelse efter §§ 32, 39, 46, 47 eller 67 i barnets lov«.

2. I § 110, stk. 1, 2. pkt., og § 114, stk. 1, 2. pkt., ændres »§§ 7-8« til: »§§ 7-8 b«, og »§ 21 c, stk. 1-4, § 23 b, stk. 1-3, og § 23 c, stk. 1 og 2« ændres til: »§ 21 c, stk. 1-3, § 21 d, § 23 b, stk. 1-3, og § 23 c, stk. 1 og 2«.

3. I § 113, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »lov om social service«: »eller barnets lov«.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

§ 13

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1656 af 23. december 2022, som ændret ved lov nr. 487 af 13. maj 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 1, ændres »eller medmoderen« til: », medmoderen eller medfaderen«.

Ikrafttrædelsesbestemmelse

§ 14

Loven træder i kraft den 1. januar 2025.

Overgangsbestemmelser

§ 15

Stk. 1. § 15 c i adoptionsloven som affattet ved denne lovs § 2, nr. 7, finder ikke anvendelse for ansøgninger, som

Familieretshuset har modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. § 2, nr. 12 og 13, finder ikke anvendelse for handlinger, der er foretaget før lovens ikrafttræden. For sådanne handlinger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. § 4, nr. 5, finder ikke anvendelse for det rådgivende udvalg, der er nedsat efter § 45 i lov om Familieretshuset, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 7. august 2019. Det nedsatte udvalg fortsætter, indtil der er nedsat et nyt rådgivende udvalg.

Stk. 4. § 6, nr. 1, finder ikke anvendelse for ansøgninger om navneændring, som personregisterføreren eller Familieretshuset har modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. § 7, nr. 1, finder ikke anvendelse, når en anmodning om skilsmisse er bortfaldet før lovens ikrafttræden, fordi betingelserne for skilsmissen i § 42 a, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning ikke var opfyldt. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. § 10, nr. 2, 3, 10-13 og 15-17, finder ikke anvendelse for forældre til et barn, der er født før lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 7. For sådanne forældre finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 7. Uanset stk. 6 finder § 10, nr. 2, 3, 10-13 og 15-17, anvendelse, når forældreskabet til et barn, der er født i 2024, er fastslået efter børnelovens kapitel 5 c, medmindre en af barnets forældre inden bestemmelseens ikrafttræden var retlig forælder til barnet. Fravær med barselsdagpenge efter 1. pkt. skal afholdes, inden barnet fylder 1 år.

Stk. 8. § 13 finder ikke anvendelse for børn, der er født før lovens ikrafttræden. For disse børn finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Territorialbestemmelse

§ 16

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 1-7 og 9 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. De ændringer, der følger af §§ 1-7, kan sættes i kraft for Grønland på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. § 13 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.